

Hart voor Brabant

Gezond² doet leven!

Productenboek
GGD Hart voor Brabant
2021

Leeswijzer

In dit productenboek staan de producten en diensten van de GGD Hart voor Brabant.

Bij elk product staat steeds wat de GGD doet en of dat hoort bij:

- het uniform deel van het basispakket¹:
  - de taken uit de [Wet publieke gezondheid](#)², aan de hand van landelijke richtlijnen, die de GGD uitvoert voor alle gemeenten;
  - de taken waartoe het algemeen bestuur heeft besloten.
- de lokale accenten in het basispakket: gemeente en GGD overleggen over een deel van het basispakket; hoe voert de GGD het uit, in welke wijken, voor welke doelgroepen, etc.
- de plustaken: wil een gemeente meer dan het basispakket, dan kan zij plustaken inkopen. Dat kunnen dus ook lokale accenten zijn waarvoor extra budget nodig is. Ook taken die anderen dan gemeenten afnemen en betalen, horen bij de plustaken.

In een schema:

Activiteit	basispakket		plustaak
	uniform deel	lokaal accent	
<i>Jeugdgezondheid</i>			
Individuele contacten	x	x	x
Samenwerken	x		x
Publieke gezondheidszorg asielzoekers			x
<i>Gezondheidsbescherming</i>			
Infectieziektebestrijding	x		
Tuberculosebestrijding	x		x
Medische milieukunde	x		x
Technische hygiënezorg	x		x
Seksuele gezondheid	x		x
Reizigersadviezen			x
Forensische geneeskunde	x		x
<i>Gezondheidsbevordering en leefstijl</i>			
Preventieprogramma's	x	x	x
<i>Toezicht houden</i>			
Inspecties kindercentra ³	x		
Toezicht Wmo			x
<i>Monitoren, signaleren en advies</i>			
Onderzoek en advies	x	x	x
<i>Publieke gezondheid bij rampen en crises</i>			
Geneeskundige hulpverlening	x		x
<i>Openbare geestelijke gezondheidszorg</i>	x		x

1 De gemeenten betalen dit pakket uit een bijdrage per inwoner.

2 Naast deze wet is er nog een aantal algemene wetten voor zorginstellingen zoals de GGD, zoals de [Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg](#), de artikelen in het Burgerlijk wetboek over de [geneeskundige behandelingsovereenkomst](#) en de [Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg](#). De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd houdt toezicht op de kwaliteit van de zorg op basis van deze wetten.

3 Over de inspecties van de kindercentra maakt de GGD met elke gemeente jaarlijks afspraken en declareert de kosten daarvan dan apart.

Jeugdgezondheid

Individuele contacten

Uniform deel	Lokaal accent
<p>De GGD volgt met onderzoeken en screenings de lichamelijke en psychosociale gezondheid van de jeugd en geeft de vaccinaties uit het vaccinatieprogramma. De jeugdarts/jeugdverpleegkundige ondersteunt bij het gezond opvoeden en opgroeien, onder andere door voorlichting over opvoeding en het voorkomen van gezondheidsproblemen. Waar nodig aanvullend onderzoek en begeleiding bij lichte problemen. Aandacht voor signalen van kindermishandeling.</p> <p><i>Contacten</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kinkhoestvaccinatie + gesprek met ouders bij 8 maanden zwangerschap - prenataal huisbezoek: contact van de jeugdverpleegkundige met moeder, op indicatie van partnerinstellingen. Gericht op risicogezinnen; - gehoorscreening en hielprik (huisbezoek); - intakegesprek (2 weken of bij nieuwkomers); - consultatiebureau voor ouders en kinderen (1, 2, 3, 4*, 5, 7*, 9*, 11, 15, 18* maanden, 2 jaar, 3 jaar*, 3½ jaar, 5 jaar, 9 en 11 jaar*); - inloopsprek uur consultatiebureau voor ouders; - contact op indicatie: huisbezoek of consulten op het consultatiebureau of op school, telefonische consulten, digitaal contact, etc; - jongeren 13/14 jaar: meten van lengte en gewicht. De leerlingen vullen op school een digitale vragenlijst in over hun psychosociale gezondheid. Op indicatie is er daarna een afspraak met de jeugdarts of de jeugdverpleegkundige die zo nodig kort ondersteunt of doorverwijst naar passende hulp; - depressiepreventie jongeren 12-14 jaar; - jongeren 15/16 jaar: positieve gezondheid vragenlijst gevolgd door gesprek met jeugdarts of jeugdverpleegkundige op evrzoek van jongere zelf; 	<p>De GGD vult de contacten zo nodig en in overleg met ouders en eventueel scholen/partners aan met begeleiding op maat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nu niet zwanger: anticonceptie voor kwetsbare vrouwen en mannen. <p style="text-align: center; padding: 5px;">Plustaak</p> <ul style="list-style-type: none"> - extra begeleiding op maat, zoals: videohome-training, voorlichting in eigen taal en cultuur, gezinsbegeleiding, extra huisbezoeken, extra activiteiten toeleiding vroeg- en voorschoolse educatie en extra prenataal huisbezoek; - begeleidingsprogramma's, zoals: Voorzorg, Triple P, Stevig ouderschap, Boekenpret, KIES (kinderen in echtscheidingsituaties) en sociale vaardigheidstrainingen; - voorlichting en advies, zoals: themabijeenkomsten, cursussen (Als je pas een baby hebt, Peuter in zicht, Opvoeden en zo, Omgaan met pubers); - CJG-sprek uur, CJG-begeleiding; - indiceren: adviezen leerlingenvervoer, vrijstelling leerplicht, sociaal-medische indicatie kinderopvang. - Taken voor asielzoekers (zonder verblijfsstatus).

- onderzoek speciaal onderwijs: de jeugdarts onderzoekt het kind bij zijn start in het speciaal onderwijs. Zij bespreekt de (medische) voorgeschiedenis en doet lichamelijk onderzoek. Bespreking in de begeleidingscommissie;
- ziekteverzuimbegeleiding voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs: zo nodig toeleiden naar zorg en hulp door andere instellingen.

* deze contactmomenten zijn flexibel en hiervoor worden ongeveer bij 10-40% van de kinderen uitgenodigd in plaats van 100%

- Wet publieke gezondheid, [artikel 5](#) lid 1, 2 en 3, [artikel 4a](#) en [artikel 15a](#).
- Besluit publieke gezondheid, [hoofdstuk III](#). Daarnaast is er het [Landelijk professioneel kader Uitvoering basispakket jeugdgezondheidszorg](#), onderschreven door o.a. de VNG en de minister van VWS.
- Jeugdwet, [artikel 2.1](#), [Wet maatschappelijke ondersteuning 2015](#), Leerplichtwet 1969, onderwijswetten.

Samenwerken

Uniform deel	Lokaal accent
<p>Het samenwerken met de partners in het sociaal domein, de (voor)school en de gezondheidszorg, om gezinnen en jongeren goed in beeld te houden en te begeleiden en om het zorgaanbod af te stemmen. Samenwerkingsafspraken om hiaten én overlap in activiteiten te voorkomen, lokaal en regionaal.</p> <p><i>Samenwerken in het sociaal domein</i></p> <p>Afstemming over gezinnen en deelname aan wijkteams. Jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen brengen in deze teams expertise in en zorgen voor het afstemmen met de gezondheidszorg, bijvoorbeeld de huisarts.</p> <p><i>Samenwerken met scholen</i></p> <p>De jeugdarts of de jeugdverpleegkundige neemt deel in de interne ondersteuningsstructuur van (voor)scholen, zoals de zorgteams. Ondersteunen van de school in de begeleiding van individuele kinderen en gezinnen en passend onderwijs, onderzoek op verzoek en advies op maat. Groepsvoorlichtingen en ondersteunen en stimuleren van het Gezonde schoolbeleid.</p>	<p>De wijze waarop de sociale wijkteams en het overleg over gezinnen georganiseerd zijn, verschilt per casus en per gemeente.</p> <p>De GGD sluit hierbij aan op de lokale situatie en op de vraag van scholen en gemeenten.</p>

<p><i>Samenwerken met de gezondheidszorg</i></p> <p>Samenwerken voor, bij en na de geboorte, o.a. door het maken van samenwerkings- en verwijsafspraken. Overleg met verloskundigen, huisartsen, kraamzorg en specialisten in de ziekenhuizen. Dit ondersteunt het tijdig signaleren en het afstemmen van de zorg. Bijdragen aan het verbinden van de gezondheidszorg met het lokale sociale domein.</p>	--
	Plustaak
	Extra uren samenwerking onderwijs/gezondheidszorg, zorgcoördinatie/ketencoördinatie, JGZ'er in wijkteam.
Landelijk professioneel kader Uitvoering basispakket jeugdgezondheidszorg	

Gezondheidsbescherming

Infectieziektebestrijding

Uniform deel	Lokaal accent
Waken over infectieziekten. Bron- en contactonderzoek, nemen van maatregelen, surveillance, epidemiologische onderzoeken en waar nodig preventieve activiteiten, het in gang zetten van de behandeling en voorlichting en het geven van beleidsadviezen. Lesbrief hygiëne voor scholen.	--
	Plustaak
	--
- Wet publieke gezondheid, artikel 2 , lid 2 onder c en d en artikel 6 , lid 1 onder c. - Besluit publieke gezondheid, artikel 11 .	

Tuberculosebestrijding

Uniform deel	Lokaal accent
Opsporen van tuberculose-infectie door het screenen van risicogroepen en door bron- en contactonderzoek. Voorlichten, begeleiden en monitoren van tuberculosepatiënten en recent besmette patiënten. Preventie bij risicogroepen. Informeren en adviseren over tuberculose aan individuen en groepen.	--
	Plustaak
	Opsporen van tuberculose-infectie door het screenen van asielzoekers.
Wet publieke gezondheid, artikel 2 , lid 2 onder c en artikel 6 , lid 1, onder b en c.	

Medische milieukunde

Uniform deel	Lokaal accent
Signaleren en onderzoeken van gezondheidsrisico's en -klachten bij milieubedreigingen. 24-uur bereikbaarheid geneeskundig adviseur gevaarlijke stoffen bij (milieu) rampen. Advies en voorlichting aan inwoners, gemeenten en instanties (niet: metingen). Adviezen over het binnenmilieu van klaslokalen (niet: metingen). Deelnemen aan klankbordgroepen en werkgroepen.	--
	Plustaak
	Gemeenten of anderen kunnen ook taken als plustaak afnemen, bijvoorbeeld gezondheidskundige adviezen voor vergunningen voor veehouderijen.
- Wet publieke gezondheid, artikel 2 , lid 2 onder e en (vanaf 2021) Omgevingswet, artikel 1.3 . - Besluit publieke gezondheid, artikel 2 , lid 3.	

Technische hygiënezorg	
Uniform deel	Lokaal accent
Inventariseren van risicovolle instellingen/evenementen, beleidsadviezen, voorlichting en onderzoek.	--
	Plustaak Adviezen aan instellingen (o.a. instellingskeukens, tatoeëren en piercen).
<ul style="list-style-type: none"> - Wet publieke gezondheid, artikel 2, lid 2 onder f, Warenwetregeling tatoeëren en piercen, artikel 7. - Besluit publieke gezondheid, artikel 2, lid 4. 	

Seksuele gezondheid	
Uniform deel	Lokaal accent
<ul style="list-style-type: none"> - Preventieactiviteiten, beleidsondersteuning en onderzoek rond seksuele gezondheid. - Uitvoeren van preventieve projecten. - Inzicht in (nieuwe) ontwikkelingen rond seksueel overdraagbare aandoeningen (soa). Regionale netwerk- en regiefunctie. - Keuzehulp aan ongewenst zwangere vrouwen. 	--
	Plustaak <ul style="list-style-type: none"> - Consulten: onderzoeken soa/hiv. - Sense: zorg aan jongeren tot 25 jaar (vragen over seksualiteit, anticonceptie, ongewenste zwangerschap, soa, en seksueel geweld). - Begeleiden van mensen uit risicogroepen bij het gebruik van de hiv-preventiepil
<ul style="list-style-type: none"> - Wet publieke gezondheid, artikel 2, lid 2 onder d en artikel 6, lid 1, onder b. - Besluit publieke gezondheid, artikel 2, lid 2 en artikel 11. - Subsidierегeling publieke gezondheid paragraaf 6 - Subsidierегeling PrEP 	

Reizigersadviezen	
Uniform deel	Lokaal accent
--	--
	Plustaak Voorlichten, vaccineren tegen infectieziekten en verkoop van gezondheidsbeschermende producten. Vaccineren van personeel van instellingen.

Forensische geneeskunde	
Uniform deel	Lokaal accent
Het doen van lijkschouwen voor de gemeenten (incl. het uitbrengen van verslag na euthanasie).	--
	Plustaak
	Medische zorg aan arrestanten en gedetineerden en onderzoek voor justitie.
Wet op de lijkbezorging, artikel 3 , artikel 4 en artikel 7 .	

Gezondheidsbevordering en leefstijl

Preventieprogramma's	
Uniform deel	Lokaal accent
<ul style="list-style-type: none"> - Adviseren over gezondheid in wijk en school: bespreken wijk- en schoolschets. - Ondersteunen/uitdragen van landelijke (leefstijl) campagnes. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ondersteunen bij en/of uitvoeren van activiteiten in de wijk en op school, bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> - wijkgezondheidswerk, aanpak Gezonde School, preventieactiviteiten ouderen (o.a. fittest) en groene/gezonde omgeving; - thema's zoals: seksuele gezondheid, voeding en bewegen, pesten, social media, alcohol-preventie, overgewicht, eenzaamheid. - Samenwerken met burgers en professionals om de zelfredzaamheid en gezondheid te versterken. - Innovatieproject: Healthcare Adventure, een vernieuwde en verbeterde manier voor gezondheidsvoorlichting aan statushouders en Nederlandse jongeren tussen de 17-20 jaar.
	Plustaak
	<p>Daarnaast kan een gemeente of (sub)regio kiezen voor extra inzet of projecten als plustaak.</p> <p>Innovatieproject: Samen goed eten Taken voor asielzoekers (zonder verblijfsstatus).</p>
<p>Innovatieproject: Ontwikkelen van groepsgerichte online ondersteuning waarin doelgroepen en partners samenwerken aan preventie. Afhankelijk van de werkwijze van de gemeente valt dit onder lokaal accent of plustaak.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Wet publieke gezondheid, artikel 2, lid 2 onder d en artikel 5a. - Besluit publieke gezondheid, artikel 2, lid 2. 	

Toezicht houden

Inspecties kindercentra

Uniform deel	Lokaal accent
Toezicht op voorzieningen voor kinderopvang en peuterspeelzalen, door inspectieonderzoeken. Gemeente en GGD maken jaarlijks afspraken over de uit te voeren inspecties.	--
	Plustaak
	--
Wet kinderopvang, artikel 1.61	

Toezicht Wmo

Uniform deel	Lokaal accent
--	--
	Plustaak
	<ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek van calamiteit of geweldsincident bij een Wmo-instelling. - Vaststellen van naleving van kwaliteitseisen door de Wmo-instelling. - Vaststellen van (on)eigenlijk gebruik van de wet.
	<p>Wet maatschappelijke ondersteuning 2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> - artikel 3.4 en artikel 6.1 (voor onderdeel 1); - artikel 2.1.3, lid 2 onder c en artikel 3.1, lid 2 (voor onderdeel 2); - artikel 2.1.3, lid 4 en artikel 2.1.2 e.v. (voor onderdeel 3).

Monitoren, signaleren en advies

Onderzoek en advies	
Uniform deel	Lokaal accent
<ul style="list-style-type: none"> - Verzamelen van gezondheidsinformatie: gezondheidsmonitors, gezondheidsatlas/Brabantse Omgevingscan en burgerpanels. - Presenteren van gezondheidsinformatie: gemeente-, wijk- en schoolschets en thematische schets. - Adviseren over gezondheidsbeleid, o.a. over bestuurlijke beslissingen. - Voor- en najaarsgesprekken met gemeenten. - Regionale ambtelijke overleggen: adviseren, ondersteunen en/of verslagleggen. - Doorontwikkelen BrOS en Brabantscan - Dashboard overgewicht jeugd 	<ul style="list-style-type: none"> - Presenteren van gezondheidsinformatie: gemeente-, wijk- of schoolfoto. - Onderzoek op verzoek, bijvoorbeeld beleidsdialoog of kwalitatief onderzoek. - Ondersteunen gezondheidsbeleid, zoals: opstellen/penvoeren nota gezondheidsbeleid, adviseren of ondersteunen bij integraal beleid, ondersteunen in dialogen met burgers/partners. - (Leefstijl)projecten: leiden, deelnemen en/of inhoudelijk ondersteunen aan/van projecten.
	Plustaak
	Een gemeente of (sub)regio kan kiezen voor extra inzet als plustaak.
<ul style="list-style-type: none"> - Wet publieke gezondheid, artikel 2, lid 2 onder a, b en c en artikel 16. - Besluit publieke gezondheid, artikel 2, lid 1. 	

Publieke gezondheid bij rampen en crises

Geneeskundige hulpverlening

Uniform deel	Lokaal accent
<ul style="list-style-type: none"> - Crisisorganisatie: bij crises en rampen verantwoordelijk voor de processen: <ul style="list-style-type: none"> - medische milieukunde; - infectieziektebestrijding; - gezondheidsonderzoek bij rampen; - psychosociale hulpverlening. - Het coördineren en geven van psychosociale hulp bij incidenten aan slachtoffers van en betrokkenen bij een ingrijpende gebeurtenis. 	--
	Plustaak ⁴
	<p>Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR): het coördineren van de geneeskundige hulpverlening voor, tijdens en na een calamiteit. Ervoor zorgen dat o.a. huisartsen, ambulancediensten en ziekenhuizen goed samenwerken.</p> <p>Het coördineren en geven van psychosociale hulp aan slachtoffers van en betrokkenen bij een ingrijpende gebeurtenis.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Wet publieke gezondheid, artikel 2, lid 1 en lid 2 onder g en Wet op de veiligheidsregio's, paragraaf 5. - Besluit publieke gezondheid, artikel 2, lid 1. 	

Openbare geestelijke gezondheidszorg

Uniform deel	Lokaal accent
<ul style="list-style-type: none"> - Signaleren van aard en omvang van problemen. - Adviseren over beleid, zorgstructuur en vangnet voor zorgmijders. - Bevorderen van netwerkoverleggen. - Meldpunt onverzekerden. 	Inzet van de wijk-GGD'er.
	Plustaak
	<p>Activiteiten vanuit niet vrijwillige individuele vraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adviseren bij woonproblemen/woningvervuiling; - (individuele) sociaal-medische (vangnet)zorg; - deelnemen aan (netwerk)overleg.
<p>Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, artikel 2.1.2 e.v. Subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden.</p>	

⁴ Deze diensten staan bij 'plustaak' omdat de GGD ze uitvoert onder verantwoordelijkheid van en met betaling door de Veiligheidsregio.